

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

De oblatione B. Mariæ in templo, de ipsius miranda nimis humilitate: quæ
sit vera humilitas, quiq[ue] ea acquiratur: item quænam sint veri humilis
hominis proprietates, Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

IN FESTO PRAESENT. B. MARIAE.
SERMO IN EADEM SOLENNITATE.

853

De oblatione B. Mariae in templo, de ipsius miranda nimis humilitate: qua sit vera humilitas, quig, ea acquiratur: item quam sint veri humilis hominis proprietates.

Offerentur regi virgines post eam, proximè eius afferètur tibi. Psalm. XLIII.
Legimus fratres charissimi beatissimam virginem Mariam, cuius hodie est solennis festa què dies, oblatam à parentibus, seqùe ipsam Deo obtulisse in templum, haud dubium non aliam ob rem, nisi vt à mundi strepitu, à temporalium turbine segregata, Deo seruiret mente deuota, casto quoque ac puro corde illum amaret solum, continue eidem adhaerens. Vixit autem ibi nullius rei temporalis curam habens, aut administrans, vt pote pauper spiritu: vixit sub obedientia pontificis, vixitque sub proposito perpetuo seruandæ virginitalis, quamdiu ex Deo non aliud iuberetur. Hanc vobis filij charissimi opto hortorquè quantopere possum fieri patronam ac matrem, quam veneratione deuota colatis, cui studia vestra honorumquè obsequia impendatis, quam post Christum potissimè studeatis diligere ac imitari, præcipue & ante omnia ipsius profundissimam humilitatem, de qua ipsa præter omnes alias virtutes, quas in supremo tamen gradu atigit, gloriatur dicens: Respexit humilitatem ancillæ suæ. Cunctis quanquam virtutibus plena erat Maria, de nullo tamen gloriatur, quam ita respexerit Dominus, sicut de humilitate. Hæc est enim virtus ad quam cæteræ confluunt virtutes, qua exornantur & gratæ fiunt tam Deo, quam hominibus: qua denique exufflentur aut marcescant, conseruantur omnes. Ipsa est vallis illa, ad quam fluentia gratiarum decurrunt. Ipsa est vallium vna, quam vt pote profundissimam implendam omnium virtutum varietate promittit baptista Ioannes, dicens: *Omnia vallis implebitur.* Placuit haud dubium in beata Maria Deo virginitas, placuit charitas, placuit patientia, cæteræquè virtutes, solam tamen humilitatem diuinitus respectam Maria confitetur. Hac etenim digna facta est, vt fieret mater Dei, hac exaltata est adeo vt maior esse non possit, nisi ipsamet esset Deus. Siquidem summæ est dignitatis, qua in creatura aliqua non potest inesse præstantior, esse matrem Dei.

Initemur igitur charissimi, virginis ac matris Dei humilitatem, & ne in corde nostro superbiæ tumor, aut elatio suboriatum summopere vigilemus. Nihil enim ita nobis est necessarium (si ad virtutum fastigia anhelaemus, imo si vel in modico cupimus proficere) quam fundamentum totius spiritualis ædificij humilitas. Proinde sciat sine fundamento se ædificare, quisquis non humilis pro virtutibus alijs sudat. Infidiatur religiosæ menti superbia, & licet aperto Martè sæpius repellatur, sub tegmine tamen virtutum palliata, dum mentitur se non esse superbiam, sæpenumero quia admittitur, homini est in ruinam: Facilius deprehenditur superbia illa, quæ ex donis externis nascitur, puta de voce, de veste, de venustate, de diuitijs, de nobilitate, & cæteris id genus bonis, propterea quod non liceat gloriari de huiusmodi omnibus. Dona enim sunt quæ non sanctificant, & bonis ma-

nnnn 3 listg

Lucæ 7.

Humilitas vt sit vallis profundissima.

Lucæ 3.

Superbia spiritalis quibus ex donis ornatur.

T. VI
22

Superbia occulta quæ mala efficiat.

1. Tim. 2.

Superbia & vana gloria in quo conuociant.

Erubescendū de quibusnāq;.

Humiliatio quàm sit necessaria ei qui cupit humilitatem. 2. Reg. 6. 1. Paral. 19.

Eccle. 9. Eccle. 7. Eccle. 10.

Humilitatis indicia quæ sūt.

Bernardus.

lisq; sunt communia, nec vilitatem animæ possunt afferre maiorem quàm vt contemnantur. At ea, quæ intus in anima latet superbia, & de internis aut gratijs aut virtutibus nascitur, multo est periculohor, quia secretior atque intimior & ex bonis verè commendabilibus, imo ex ipsa humilitate seu potius humiliatone propria oritur. Facit enim hominem virtuosum (cui virtus non d. bet non placere) sibi ipsi placere, & amorem, qui debet esse virtutis, in proprium mutat. Facit sub specie ædificationis alijs velle placere, ab alijs imitabilem iudicari & eo securius decipit, quo Zelus ædificandi proximum (si abesse amor proprius) magis esset licitus. Superbia effert animum, vt aspernetur, non modo, quod fas est, vitia & defectus, verum etiam eum, qui adhuc vitijs præmitur & languet, licet fortasse inuitus. Quod tamen haudquaquam faceret, si seipsum agnosceret, hoc est, si verè agnosceret, quod ea, quæ ipse habet (sint licet virtutes & dona) non à se, sed Deo habet. Si inquam, animo saperet ea bona, nec sua, nec à se esse, quæ videretur habere, quomodo is de alieno superbiret? quomodo gloriam quæ Deo soli debetur, de alienis factim sibi vsurparet? aut quomodo proximum, qui hæc eadē non habet (licet fortasse, quod cogitare vnusquisq; debet, humilitatem maiore habeat) iudicare aut aspernari audeat? Si enim de suo se comparauerit quis proximo, & non de ijs quæ quasi accommodato accepit à Deo quid inuenit in se, vnde gloriari possit? cum sit miser & miserabilis: quid in se reperit, de quo non merito sit gemenū & erubescendū? aut quid inuenit vnde proximo sit melior? cum ipsa elatio, etiam si alijs præstaret, faciat eum proximo vilioem? Superbia cupit bene de se sentiri (neq; enim hic distinguo inter superbiam & vanam gloriam, cum ita sint affines, vt vbi vna, ibi & inueniatur & altera) cupit non vilis haberi. Pari modo sub fuco honorandæ, aut in precio habendæ virtutis, imponit amor proprius. Superbia erubescit humiliari, culpam agnoscere aut veniam petere & quasi de vitando scandalo ab huiusmodi abstinenū sibi persuadet. O quàm magnum scandalum foret, si te exhiberes humilem, si te scires humiliare. Non est hæc laudabilis, sed odienda exterminandāq; procul verecūdia, qua de sui humiliatone, aut qua de ijs, quæ non sunt peccata, quis erubescit. Erubescamus, si peccamus. Non erubescamus si pœnitemus, aut si satisfacimus. Quam procul ab hac superba verecūdia abruit sanctus Dauid, qui non de peccato, sed de bono opere reprehensus, quod suæ excellentiæ ac status immemor, ante arcam Dei saltasset, ludam inquit, & vilior fiam, plus quàm factus sum: & ero humilis in oculis meis. Est igitur humiliatio maximè necessaria ei, qui adipisci cupit humilitatem. Sicut enim curuitatem, si induci debeat virgæ, necesse est vt præcedat curuatio, ita humilitatem oportet præcedat humiliatio. Quisquis igitur cupit esse humilis, non refugiat humiliari. Ideo scriptum est, Quanto magnus es, humilia te in omnibus. Itemq; Humilia spiritum tuum valde. Sicut autem odibilis Deo & hominibus est superbia, ita grata & amabilis humilitas. Humilis nanque alios sibi præfert, alijs cedit, de alijs melius quam de seipso ex animo sentit, alios reueretur, alios mansuetè, patienter, & benignè trahat. Humilis libenter se subijcit, confidenter credit, alacriter obedit. Quapropter obseruandum est, quod sanctus Bernardus admonet, dicens: Altiora aliorum

rum semper attendas, quia in eo constat plenitudo humilitatis. Nam si tibi fortitan aliqua gratia maior collata videretur, quam fratri tuo, tamen in multis (si bonus aemulator fueris) iudicare te poteris inferiorem. Quid enim si laborare aut ieiunare plus illo potes, & ille te patientia superet, humilitate praecedat, superemineat charitate? Quid tota die circa id, quod videris habere, insipienti cogitatione versaris? Esto magis sollicitus, ut scias quid desit tibi, quia hoc tibi plus expedit.

Non ergo magnopere cogites bona quae habes, nisi forte interdum, ut inde Deo gratias agas, & te noveris debitorem ei, qui dedit, aut gratiam consolationis, dum necesse id fuerit, ne qualibet ex causa tristior fias. De cetero ea bona semper magis attendas, quae alius habet, non quae tu, quo haec cogitatio in humilitate te custodiat, & à descensu tepiditatis elonget, atque accendat desiderio proficiendi. Vide enim quanta mala ediuerso cogitatio illa parturiat, qua sedulo versas in animo bonum, quod tibi habere videris & alterum quempiam aestimas non habere. Hinc in superbiam elevaris dum alteri te praeponis, hinc proficere negligis, cum te magnum aliquem arbitraris: hinc demum & deficere incipis, dum tibi alterius comparatione etiam nimis egisse videris. Haec ille. Itaque potius exempla sanctorum fratres ob oculos ponamus, & quantum ab illorum perfectione nostra distet infirmitas, pensemus. Valec nihilominus consideratio excellentiae diuinæ, charitatis eius item ad nos, qui cum tantus sit, propter nos se humiliavit, tanta passus est, ut ex nihilo & de stercore nos eleuaret ad regnum, regnum utique sempiternum. Denique de hac humilitatis praeclearissima virtute praecclare admodum scribit D. Iohannes Rusbrochius, vir extra omnem controuersiam in omni virtute & scientia spiritali summus, quod tum D. Dionysij Carthusiani, tum multorum aliorum pietate & eruditione praestantium virorum testimonijs probari potest, qui eum miris, ut par est, vehunt encomijs. Is ergo scribit in haec verba: Ad perfectam diuinamque obtinendam charitatem, quae (iuxta Apostolum) finis est legis, nullam equidem neque compendiosorem, neque rectiorem, neque tutiorem noui viam, atque veram humilitatem, quam Christus Iesus nos docet, ubi ait: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde. Et inuenietis requiem animabus vestris.* Humilitas autem praeclearum thesaurum, donumque eximium animae adducit, hunc videlicet, quod cordis dolorem & molestiam atque afflictionem prorsus expellit, & in vera ac stabili hominem pacem constituit. Ad quam sane nunquam alias, nisi per humilitatem, pertingi potest. Nec affirmare dubitem, neminem unquam dolorem atque afflictionem aegre pertulisse, nisi qui verae fuerit expers humilitatis. Siquidem poena & dolor ex superbia nascuntur. Quod si Lucifer fuisset humilis, nunquam fuisset versus in daemone, causa autem cur ceciderit, non nisi illius superbia fuit. Contra verò beatissima Dei genitrix & virgo Maria, quia perfecte humilis erat, nullam unquam vel tenuissimam culpae maculam contraxit. Et reuera si quis perfecta esset humilitate praeditus, nec is vllum unquam peccatum admitteret, & Deus quicquid vellet, in eo citra vllum impedimentum posset exequi. Vnde sanctus Augustinus quodam in loco sic ait: Si quis ex me sciscitaretur, Quisnam omnium sit optimus;

Iohannis Rusbrochii commendatio.

1. Timot. Humilitas est sic via rectissima ad veram charitatem. Math. 11.

Poenam quibus & dolor nasci ex superbia.

Augustin.

BBBB 4. respon.

Optimus o-
minium vt sit
verus humi-
lis.

Humilis quo-
modo se habere
debeat.

Impedimen-
tum nullum
vt Deus pa-
tiatur in hu-
militate.

Humilis ze-
uera qualem
se faciat.

Ioan. 24.

responderem, Humilimus, Et si centies quæreret, non nisi idem responde-
rem. Quamobrem nosse profuerit mores ac gestus veri humilis, id est, vt
in omnibus sese habeat. Primo quidem à seipso incipiens, propriam indig-
nitatem ac vilitatem, suamque nihilum, id est, quam nihil sit, funditus ag-
noscat, vt videlicet peccatis suis indignum sese fecerit omni gratia ac bene-
ficijs Dei: cunctisque illis pœnis, pressuris & afflictionibus dignum atque
obnoxium, quæ possunt illi à Deo & creaturis omnibus infligi. Indignum
plane se fateatur, quem crearet Deus, eidemque pro refectionis ac conseruatio-
nis beneficijs, gratias agere humiliter non omittit. Quicquid charismatum
& honorum, quicquid gratiæ diuinitus adeptus est, nulla ex parte se meru-
isse confitetur. Itaque & seipsum & omnia Deo omnipotenti ad illius offere
honorem, vtpote quæ purè ex eius benignissima misericordia promana-
runt. Nec ex aliquo Dei dono vel gratia animo effertur: siue sit scientia, si-
ue sapientia, fortitudo, pulchritudo, diuitiæ, aut quiduis aliud, sed se om-
nibus Dei donis credit indignum: eaque non nisi ex mera Dei bonitate sibi
collata existimat. Constâter igitur affirmarim in istiusmodi homine Deum
in cunctis suis donis & actionibus nullum pati impedimentum: atque eam
ob rem, ad summam vsque perfectionem eum prouehere. Quoties enim Deo
visum est in illo operari, semper liberum se præbet & expeditum, Deum pa-
tiens, Deo morem gerens & obsequens, & velut instrumentum illius gra-
tiæ cooperans. Ad hæc omni loco, quem vel sedendo, vel stando, vel iacendo
occupat, semper indignum se fateatur. Nihil enim omnino sibi tribuit,
nisi quod ex seipso habet: nempe peccata & multiplices culpas ac defectus
suos. Et quamuis multum se abijciat ac humiliet, tamen nihil aut parum si-
bi fecisse videtur. Siue ergo comedat, siue bibat, siue quiduis aliud faciat, lo-
cum vilissimum in domo, nouissimum in mensa, & minimam cibi ac porus
portionem capit & amplectitur. Et breuiter, in omnibus quæ ipsi necessaria
sunt, minimam abiectissimamque portionem sibi optat cedere: quodque
vel alijs mansit reliquum, vel ab alijs fastiditur, ipse lætus suscipit, nec ei
parum nimis esse videtur: imò verò illo ipso se indignum iudicat, & nec
meruisse, nec mereri illud à Deo se posse, sentit ex animo. Denique in om-
nibus absque quarimonia & sine dolo viuunt. Nouit enim de manibus Dei
suscipere omnia, sicque de nulla creatura quæritur, quantumuis ab alijs in-
dignè aut iniuriôsè tractetur: atque adeo etiam si perturbarent, expellerent,
cæderent, confoderent, & ipsa demum morte eum afficerent, nunquam se
affectum crederet iniuria, nec quicquam cuiquam vel inde vel de qualibet
re alia imputaret, atque ita etiam mortem ipsam sine dolore exciperet. Cun-
ctâ namque, vt dictum est, de manibus Domini accipit, certus quæcumque
illo permittente ipsi euenerint, ea & optima & vtilissima sibi esse. Nihil
enim cuiquam præstat Deus, nisi quod ei optimum sit: quod ita certum est,
sicut Deum viuere. Hæc Rusbrochius. Pro hac, itaque præclarissima virtu-
te (vt æquum est) obtinenda, extremam nostram impendamus diligentiam,
nec quicquam omitteremus, quo possimus ad illius peruenire notitiam, si ta-
men opramus veri dici Christi ministri & imitatores. Nam ipse Christus
suos ministros hortatur, dicens: *Qui mihi ministrat, me sequatur*, hoc est, pro-
fundissima humilitati, & suisque omnimodæ resignationi perpetuam na-
uet opj

uet operam, vti exemplum dedit nobis, humilians se vsque ad mortem, mortem autem crucis, vt hanc nobilissimam suo in corpore sanctificaret virtutem, & per eam suos imitatores in regno sublimaret caelorum. Luc 14. 18
 Quicumque enim se humiliat exaltabitur, instar huius gloriosissimæ ac intemeratæ semper virginis Mariæ, quæ per hanc virtutum omnium Dominam in regno dilecti ac benedicti Filij sui exaltata & sublimata est, & perpetuo cum dilecto suo Filio Domino nostro IESU CHRISTO exultabit gaudio. Qui cum Patre & Spiritu sancto viuit benedictus in omne æuum, Amen.

IN FESTO DIVAE CATHARINAE REGINAE, virginis & martyris & sponsæ Christi, Paraphrasin in Epistolam & Exegetin in Euangelium require in festo videlicet diuæ Barbaræ virginis & martyris.

SERMO IN EODEM FESTO.

De charitate sanctæ Catharinæ, & quibus rebus perueniatur ad amorem Dei.

Fulcite me floribus, stipate me malis: quia amore langueo. Cantico-
 rum primo. Illustrissimæ virginis martyrium insigne diem hunc, vt nostis dilectissimi, illustrat: cuius quanta sit in Ecclesia catholica celebritas, quanta meritorum excellentia, quantus honor in cælis, si enarrare velimus, ante deficiet nos tempus & vires quoque, quàm quicquàm tanta virgine dignum præstemus. Puto equidem & piè sentio in ignitorum illorum spirituum, quos scriptura Seraphim appellat, miro hanc virginem sacratissimam fulgere lumine, & incomparabili ardere, amore ac perfectissimè iam suo dilecto perfrui, quem mortali etiamdum induta corpore tanto amoris æstu ac desiderio concupiuit, vt quamuis carne inter homines degere videretur, spiritu tamen toto versaretur in cælis, inhians sponso suo. Potestis in Canticis Salomonis agnoscere dictum in persona illius: *Fulcite me floribus, stipate me malis: quia amore langueo.* Eliaz 6. Cant. 1. Multos quidem inuenias, licet qui Deum amant, quosdam etiam, licet pauciores, qui præ Dei amore cuncta contemnant. Porro qui Dei amore langueant, paucissimos sanè reperire est. Talis amor propriè perfectorum est. Olim dum adhuc gentilissimi erroribus virgo Catharina implicita teneretur, frigidum gerebat pectus erga creatoris sui amorem. Ast vbi cepit nosse Deum ac Dominum suum, felicissima mutatione repente alia eff. cta, sic exarsit purissimo & castissimo in Deum charitatis affectu & ardore, vt præ desiderij vehementia planè angueret, ac deficeret. Ind. mox cepit omnem alienum execrari amorem, omnem à corde suo rerum visibilium speciem excludere, adeo vt iam lux ipsa & formæ quotidianæ fastidio illi
 o o o o essent.

Catharinæ
 sanctæ amor
 erga spon-
 sum suum
 quantus.